

Wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 12-tej w południe i o godzinie 6-tej wieczorem.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6 za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie

Niemieckim kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

Osobna prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnośnieniem do domu 1 koronę.

Numer połudn. 10 hal. wieczorny 4 hal. Listy pieniężne przekazy na prenumeratę i inseraty, franco do Administracji „Głosu Narodu“. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchji i w państwie niemieckim. Reklamacje

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1892 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

nieopiewzutowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja niezwraca. Adres Red.: Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Tel. Nr. 190.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowym „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej 1. B. Od miejsca wiersza, drobnem piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal. ciężej tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz — Nekrologi 80 hal. Zamówienia ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokolowski, w Warszawie H. Haasenstein & Vogler, M. Opalko, M. Dukas, H. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schlerl, R. Mosse, Friedl, w Berlinie F. E. Coo, w Lipsku J. Leopold, w Paryżu de Ruczkowski 14 Cite de Trevise John P. Jones & Co.

Nr. 23.

Kraków czwartek 17. stycznia 1907 r.

ROK XV.

Kronika.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków 16 stycznia.

— **Nabożeństwo żałobne.** W kościele Mariackim odbyło się nabożeństwo żałobne za spójność duszy ś. p. Antoniego Hawelki, jako w 4 rocznicę jego zgonu. Nabożeństwo wobec właściciela firmy p. Fr. Macharskiego, jego rodziny i całego personelu handlowego, celebrował archipresbiter-infułat ks. prałat J. Krzemiński. Podczas nabożeństwa chór z tow. orkiestry „Harmonia“, pod kierunkiem p. St. Niepielskiego wykonał mszę żałobną J. Schweitzera.

— **W Czytelnicy Akademickiej** odbędzie się dnia 17 b. m. wieczorem t. zw. herbatka muzycznie wokalna.

— **Wieczorki wełniane.** Komitet pań, urządzających szereg wieczorków wełnianych czwartkowych zawiadamia, że dla udogodnienia osobom chcącym wziąć udział w wymienionych zabawkach, kasa sprzedawcą będzie bilety wstępu za okazaniem zaproszenia w gmachu Starego teatru przed rozpoczęciem wieczorku od godz. 4 popoł. do 9 wieczór.

— **Z „Eleuterji“.** W sobotę 19 b. m. od będzie się w lokalu Tow. zabawa taneczna z kotyljonem. Dla Pań przystosował komitet efektowne niespodzianki. Początek nie jak zawsze o 9 lecz o 8. Zaproszenia już rozsyłane zgłaszać się zaś można po nie do p. Renia (Sklep Armatysa Rynek gł.). Dnia 2 lutego zabawa kostjumowa.

— **Ostrzeżenie.** Dowiadujemy się, że niejaki Jan Kozubek b. agent inseratowy w jednym z dzienników krakowskich, będąc obecnym na balu pomocników gastronomicznych, który odbył się w dniu wczorajszym w sali hotelu Saskiego, podawał się także za współpracownika „Głosu Narodu“. Stwierdzamy przeto, że jest to nadużycie ze strony tego pana, który nie ma nie wspólnego zarówno z Redakcją, jak i Administracją naszego pisma.

— **Porządki na moście.** Mieszkańcy Dębniaka udający się do Krakowa, zarówno pieszo czy na wozach, przeprawiając się przez most żelazny, muszą to czynić z wielką ostrożnością, aby nie narazić się na połamanie sobie nóg lub kół w wozach. Tyle na tym moście obecnie z powodu roztopów, dołów i wybojów, wody i błota, że trzeba mieć pewną odwagę do przebycia go. Mostem nikt się nie opiekuje, choć Rada powiatowa pobiera myto za przejazd. Na jakież jednak cel pobiera się opłatę myta, skoro drogi zostawia się w zaniedbaniu narażając publiczność na połamanie nóg i kół. W nocy most ten bywa nieoświetlony, co bywa powodem nieprzyjemnych przygód przy napotkaniu awanturników lub złodziei.

— **Wstrzymanie ruchu kolejowego.** Z powodu zamieci śnieżnych, wstrzymano ruch kolejowy na przeciąg dwudniowy: na częściowym szlaku Czarny Dunajec-Suchahora kolei lok. Nowy Targ-Suchahora, dalej wstrzymano ruch ogólny na kolei lokal. Dolina-Wygoda i Przeworsk-Bachórz-Dynów, ruch pociągów towarowych na szlaku Lwów-Rawa Ruska, na kolei lokalnej Lwów-Jaworów do odwołania, tudzież

na 24 godzin ruch pociągów towarowych ze Stryja do Ławocznego. Natomiast podjęto na nowo ruch pociągów towarowych na szlaku Stryj-Ławocznego, oraz ogólny ruch na szlaku Nadworniańskie przedmieście - Szeparówce - Książów.

— **Święto Jordanu (Bohojawienie)** przypada w br. w sobotę tj. 19 stycznia, wskutek czego w tutejszej gr. kr. Cerkwi św. Norberta już w piątek rozpoczynają się nabożeństwa. W sobotę zaś, w sam dzień uroczystości, po ranem nabożeństwie, rozpoczyna się suma o 10 g., a po ukończeniu tejże około 11 i pół wyjdzie procesja na plantacye tuż naprzeciw cerkwi, gdzie odbędzie się święcenie wody na pamiątkę chrztu Zbawiciela w rzece Jordan.

— **Z Magistratu.** Prezydent miasta dr. Leo, zamianował p. Stanisława Bitko, ukończonego słuchacza praw praktykantem konceptowym magistratu.

— **Z ruchu nauczycielskiego.** Otrzymujemy następujące pismo:

W odpowiedzi na odezwy koleżanek z okręgu lwowskiego i krakowskiego oświadczamy, że solidaryzujemy się w zupełności z działalnością naszych koleżanek w celu polepszenia bytu nauczycielskiego i niedopuszczenia krzywdy mającej spotkać nauczycielki z powodu zamierzonego obniżenia ich płacy w stosunku do płacy kolegów.

Nauczycielki Okręgu Tarnowskiego.

— **Z teatru miejskiego.** „Nitka jedwabiu“ komedia w 4 aktach Wiktorina Sardou, jest satyrą na emancypację kobiety nie pierwszą i nie ostatnią w ojęzycznie autora: od „Swantek“ Muliera poczynszy, w teatrze francuskim zbierała się cała literatura przeciw-emancypacyjna. „Nitka jedwabiu“ jednoczy w sobie wszystkie znamiona swojej epoki, epoki drugiego cesarstwa, kiedy temat emancypacyjny opierał się na jaskrawej groteskowości typów, a i sama emancypacja nie wyszła z okresu komicznej nieraz wojowniczości. Satyra Sardou rości się też od epizodów humorystycznych, jak słynna pani Touart, „instruktorka powieściopisarzy“, miss Deboras „lekarz amerykański“, pamił Lahorie, „kobieta-atleta“. Świat męski komedji reprezentowany jest nie mniej egzotycznie i dźwiga na sobie wspomnienie ówczesnych „kursów“ politycznych, że wspomnieć tylko „czarnogórcę Kazarowicza“, robiącego karierę na swej, czarnogórskości i w. in.

— **Szantażysta.** Ze Lwowa odstawiono do tutejszego sądu karnego p. Bekiesza celem zbadania jego stanu umysłowego przez krakowskich psychiatrów sądowych. Bekiesz jako współredaktor jednego z pism lwowskich szantażowych, dostał się pod klucz za liczne nadużycia.

— **Aresztowanie włamywacza.** Policja wysłedziła i przyaresztowała 20 lat liczącego Jana Idzika, terminatora piekarskiego podejrzanego o włamanie się w nocy z dnia 4 na 5 b. m. do kantyny koszar obrony krajowej gdzie skradł przeszło 100 koron gotówki i kilka butelek z wódką. Co do pieniędzy, które u niego znaleziono, twierdzi że je znalazł, a wódkę kupił.

— **Zguba.** Córka woźnego Magistratu, Walentego Zagórskiego idąc dziś rano we środe

o g. 10-tej z ul. Loretańskiej plantami do Magistratu, zgubiła znajdujący się przypadkowo w książce, którą niosła, banknot 100-koronowy. Zgubiona kwota nie była własnością Zagórskiego, lecz została mu powierzona przez lokatora jako czynsz za mieszkanie dla doręczenia właścicielowi domu, w którym pełni on obowiązki stróża. Kwota 100 koron, które Zagórski musiałby pokryć z własnych środków, byłaby dotkliwym ciosem dla biednego człowieka, dlatego też prosi on za naszym pośrednictwem uczciwego znalazcę o łaskawe odniesienie znalezionej kwoty pod adresem: ul. Loretańska 8, stróż domu.

—ooOoo—

Repertuar teatru miejskiego w Krakowie.

Środa: „Wieczór trzech króli“ kom. w 5 akt. W. Szekspira (popularne.)
Czwartek: „Aszantka“.
Piątek: teatr zamknięty.
Sobota: „Nitka jedwabiu“ kom. w 4 akt. W.

— **Kronika lwowska.** (Kor. wł.) Zawieje śnieżne, jakie panowały w ostatnich dniach, po czyniły znaczne przeszkody tak w ruchu kolejowym jak i w ruchu telefonicznym i telegraficznym. Ruch na prawie wszystkich kolejach był wstrzymany. Wskutek uszkodzenia drutów telegraficznych i telefonicznych połączenie ze Stryjem, Samborem, Drohobyczem, Przemyślem i Krakowem było przerwane. Telegramy do Wiednia i Berlina posyłano na Budapeszt. W tut. głównym urzędzie telegraficznym zalegały stosy telegramów, których nie można było wysłać. Ubiegłej nocy znowu przerwane było zupełnie połączenie z Wiedniem telefoniczne a chwilowo i telegraficzne.

W Związku naukowo-literackim w najbliższy czwartek mówić będzie młody poeta i dramaturg Juliusz German „O scenie przyszłości“. Będzie to impresja, wygłoszona w sposobie po gadanki, o widokach przyszłego rozwoju teatru.

Oplatek w Czytelnicy kolejowej zgromadził onegdaj liczne grono członków w lokalu stowarzyszenia w dawnym dworcu czerniowieckim. Na uroczystość przybył ks. arcybiskup Bilczewski z licznym gronem duchowieństwa, obaj wicedyrektorowie kolei, delegaci towarzystw i grono gości. Do zebranych przemówił w gorących słowach ks. arcybiskup Bilczewski, wyrażając do pielegnowania uczuć religijnych i narodowych.

Znana z rozprawy sądowej, która odbyła się w grudniu z. r. przed sądem przysięgłych, bona francuska panna Marja Brocard, opuściła w niedzielę więzienie. Jak wiadomo, skazana ona została za kradzież na jeden miesiąc więzienia. P. Brocard odstawiono wprost do policji, gdzie ogłoszono jej, na mocy ustawy o włóczęgostwie, że nie wolno jej już nigdy przebywać w państwie austriackim. Miano ją natychmiast drogą szupasową odstawić w towarzystwie żandarma do granicy pruskiej, ale za interwencją jej obrońcy dr. Solańskiego, zaniechano tego i zezwolono na wyjazd do Węgier. W towarzystwie agenta policji odjechała pna Brocard wczoraj wieczór do Ławocznego, a stąd do Budapesztu.

Do mieszkania p. Józefa Muellera przy ul. Klonowicza 1. 10 wtargnął w niedzielę po południu kochanek b. służącej p. M. i mszcząc się za to, że służąca ta za kradzież popełnioną w tym domu, skazaną została na 3 dniowy areszt, pobił żonę p. Muellera, powybił szyby i odgrażał się mieszkańcom tego domu zabiciem. Wczoraj niebezpiecznego draba aresztowano. Jest nim Michał Kiszczak. Policja osadziła go na razie w swych aresztach.

Dukla. W Wietrznej obok Dukli w szybie naftowym Tow. akc. niemieckiego zginął d. 10 b. m. wiertacz pomocniczy nazwiskiem Franciszek Powera.

W chwili, gdy maszyna była w ruchu stał nieszczęśliwy nad otworem szybu zajęty zakładaniem nowego świda. Wskutek nieuwagi dozorca wiertniczego Hermana Rantenkranca t. zw. rolka spadła nagle na głowę denata i zupełnie zmiażdżyła. Nieszczęśliwy osierocił żonę i kilkoro małych dzieci.

Stanisławów. Pod egidą biskupa Homyszyna odbyło się dnia 11 bm. tutaj zebranie delegatów ruskich, wybranych na zgromadzeniach i wiecach, odbywanych w tutejszym okręgu, podczas świąt Bożego Narodzenia. Przybyło kilkudziesięciu delegatów, przeważnie włościan. Księża przybyło dwudziestu, należących do obozu narodowców ukraińskich. Przedmiotem obrad była taktyka wyborcza. Charakter zgromadzenia był ściśle poufny.

S. p. Dr. Wilhelm Hartel.

Dr. Wilhelm Hartel, były minister oświaty zmarł przedwczoraj w Wiedniu skutkiem choroby serca w 68 r. życia.

Urodził się on w r. 1839 na Morawach w miasteczku „Dworzec“. Poświęcił się zawodowi nauczycielskiemu. Już jako młody pedagog uchodził za jednego z najlepszych znawców klasycznej filologii. Był kilka lat na „guwernerce“ u hr. Lanckorońskiego, gdzie poduczył się trochę po polsku. Z nauczyciela gimnazjalnego został w r. 1869 mianowany profesorem w Uniwersytecie wiedeńskim, w r. 1872 zaś został profesorem zwyczajnym filologii klasycznej. W r. 1875 zamianowała go wiedeńska Akademia Umiejętności swym członkiem.

Jako uczonego, położył ogromne zasługi na polu filologii klasycznej, a to jako profesor, również jako założyciel i współredaktor (z Karolem Schenklem) czasopisma „Wiener Studien“, poświęconego filologii klasycznej, wreszcie jako autor licznych, a bardzo cennych prac z tego zakresu. Badania jego obejmowały głównie Homera i Demostenesa, epigrafikę grecką i w ogóle starożytności greckie w zakresie życia państwowego, oraz patrystyki, czyli literatury ojców Kościoła. Był nadto wydawcą krytycznych tekstów autorów klasycznych. Ogół prac dr. Hartla obejmuje kilkanaście tomów.

W roku 1882 został wyniesionym do godności szlacheckiej, w r. 1886 mianowany radcą Dworu, w r. 1890 dyrektorem biblioteki Na. dwornej i członkiem dożywotnim Izby panów. W r. 1896 objął dr. Hartel w ministerstwie oświaty kierownictwo wydziału spraw wyższych i średnich zakładów naukowych, a w dniu 19 stycznia 1900 został ministrem oświaty w gabinecie dr. Koerbera. W tym samym roku, w czerwcu, bawił w Krakowie na uroczystości 500 lecia Wszechnicy Jagiellońskiej i wówczas w pięknej mowie łacińskiej złożył hołd cywilizacji, cyjnemu znaczeniu polskiej „Almae matris“ w krzewieniu oświaty europejskiej.

Z zgonem śp. dr. Hartla, straciła Austria jednego z najkulturalniejszych szermierzy oświaty i nauki.

Telegramy.

Z Izby posłów.

Wiedeń 16 stycznia.

Na wczorajszym posiedzeniu toczyły się rozprawy nad ustawą o *nietykalności poselskiej* w dalszym ciągu.

Pos. *Starzyński* omawiał szczególne punkta projektu a zwłaszcza popierał postanowienie o zarządzeniu dochodzeń wstępnych celem stwier-

dzenia stanu rzeczy przed uchwaleniem wydania posła. Izba wtedy będzie mogła wyrobić zdanie, czy wydanie ma wystąpić lub nie. Także nowe uregulowanie postanowień o przedawnieniu należy przyjąć z zadowoleniem i oba ostatnie ustępy projektu, które wprowadzają stoją w związku z regulaminem, ale nie należy się cofać przed zmianą regulaminu w tej drodze, jeżeli inna jest zamknięta. Przez te postanowienia Izba oświadcza się, że czynnego znieważenia w Izbie nie należy uważać za wyrażenie przekonania i pozostawić bezkarnem. Każdemu posłowi zależy na tem, aby jeżeli jest oskarżonym, niewinność swą mógł jak najprędzej udowodnić a to nastąpić może tylko w drodze rozprawy sądowej. Dlatego mandat poselski nie powinien uniemożliwiać obrony posła. Ponieważ projekt uniemożliwia niewydanie posła, dlatego Koło polskie będzie za ustawą głosowało.

Pos. *Choca* wniosek o przejście do porządku dziennego nad projektem odrzucono, natomiast przyjęto wniosek pos. *Pergella* o odesłanie ustawy do komisji dla ponownego przedłożenia sprawozdania w ciągu dni 8.

Następnie załatwiono ustawę o handlu domo krajnym w brzmieniu proponowanem przez Izbę panów. Przy końcu posiedzenia odczytano wnioski i interpelacje, między niemi interpelacje pos. *Battaglia* w sprawie administracyjnego uregulowania emigracji.

Następne posiedzenie dzisiaj o godzinie 11.

Komisja wojskowa

Wiedeń. Na posiedzeniu komisji wojskowej przewodniczący p. *Lupul* powitał nowego ministra obrony krajowej jen. *Latschera*, który przyrzekł uwzględnić ile możliwości życzenia komisji.

Następnie komisja uchwaliła ustawę o *taksach wojskowych* w brzmieniu przyjętem przez Izbę panów. Po przemowach pos. *Gniemosza* i *Królikowskiego* przyjęto ustawę o emeryturach dla wdów i sierót w brzmieniu proponowanem przez rząd. Następnie pos. *Gniemosz* referował ustawę o kontyngencie rekruta. W dyskusji pos. *Pogcznik* postawił wniosek o ustanowieniu posad sekretarzy stanu cywilnych, odpowiedzialnych przed parlamentem w ministerstwie wojny, jednego ze strony Węgier. Wniosek ten został przez wielu posłów życzliwie przyjęty.

Wiedeń. Na dzisiejszym posiedzeniu Izby posłów, minister sprawiedliwości przedłożył podpisane 12 czerwca 1902 w Hadze 3 ugody: 1) w sprawie kolizji ustawowych w sprawach małżeńskich; 2) w sprawie kolizji ustawowych i sądowych przy rozdziale od stołu i łoża w małżeństwie; 3) w sprawie uregulowania opiekuństwa małoletnich. Nadto przedłożył minister ugodę z rządem węgierskim w powyższej wymienionych sprawach z 12 i 30 grudnia 1906, wreszcie postanowienia uzupełniające do tej ugody.

Po odczytaniu wniosków i interpelacji min. obrony krajowej *Latscher* odpowiedział na interpelacje.

Nastąpiły obrady nad nagłym wnioskiem *Packera* w sprawie nieuczciwej konkurencji. *Packer* uzasadnił nagłość wniosku.

Po uzasadnieniu nagłości przez pos. *Pachera* przemówili pos. *Fressl* i *Hofman-Wellenhof*.

—ooOoo—

Katastrofa w Borysławiu.

Lwów. Do „Słowa Polskiego“ telegrafują z Borysławia, że dzisiaj o godz. 3 rano spłonął szyb kopalni „Lampenmuehle“ przedsiębiorcy *Laszcza*. Katastrofa pociągnęła za sobą ofiary w ludziach. Wiertacz i dwaj pomocnicy spaleni. Trzeci pomocnik zdołał się ocalić dzięki linie ratunkowej.

O nowe stronnictwo.

Lwów. W „Gazecie Narodowej“ porusza pos. *Teofil Merunowicz* myśl, utworzenia w kraju, obecnie jako w najodpowiedniejszym ku temu czasie, stronnictwa agrarnego, to jest jednej potężnej organizacji politycznej ziemian, obejmującej wielkich i małych rolników. *Merunowicz* wywodzi, że należy starać się zbliżyć do siebie w całym życiu publicznym te warstwy ludności, których reprezentanci w imię zasady solidarności złączyli się w Radzie narodowej do wspólnego działania w dwa jednorodne czynniki.

W organizacyi Rady narodowej, mianowicie stronnictwa ziemian, tj. szlacheckie i ludowe, chłopskie, łączy wspólny interes we wszystkich operacjach agrarnych, mających na celu lepszą organizację rolnictwa, a będącego obecnie na porządku dziennym w całym kraju, sejmie i w Radzie państwa. Także w Czechach jest obecnie w toku akcja, zmierzająca do wytworzenia wielkiego czeskiego narodowego stronnictwa agrarjuszów, reprezentujących wielką i małą własność.

Ekscedenci przed sądem.

Lwów. W procesie przeciw 10 pomocnikom, oskarżonym o gwałt publiczny, z powodu zajść podczas ostatniego strejku piekarskiego 3 oskarżonych skazano na karę po 2 miesiące ciężkiego więzienia, trzech po 2 miesiące zwykłego więzienia, jednego na 3 miesiące ciężkiego więzienia, a pozostałych 3 uwolniono.

O płace urzędnicze.

Lwów. Jak się „Słowo Polskie“ dowiaduje, komitet lwowski urzędników państwowych uchwalił na wczorajszym posiedzeniu wysłać telegramy do pos. *Głabińskiego*, *Koła polskiego* i ministra *Korytowskiego* z prośbą, aby nowy projekt rządowy obowiązywał od 1 stycznia b. r. oraz, aby do emerytury wliczony był dodatek aktywny, nie dawny, lecz podwyższony, jakoteż, aby w randze 8, 7 i 6 wprowadzono czterolecie zamiast pięcioleci.

Postulaty te stawia komitet w nadziei, że ich uwzględnienie nie przeszkodzi uchwaleniu i sankcjonowaniu ustawy.

W końcu uchwalono jednomyślnie prosić o przeprowadzenie sanacji długów urzędniczych a przynajmniej o jak najwydatniejsze wspieranie wszelkich stowarzyszeń gospodarczych związanych na zasadzie samopomocy.

Zima we Lwowie.

Lwów. Wczoraj po kilkudniowej śnieżycy, nastąpiła przy dłuższym deszczu gwałtowna odwilż.

Zamachy na policję.

Częstochowa. O godz. 7 wieczorem, na przedmieściu Ostatni Grosz, na terytorjum fabryki Błęsno, kilku strzałami z rewolweru zabito wachmistrza straży ziemskiej *Nieczajewa* i strażnika *Biskupa*.

Śnieżycy w Rosji.

Sybirsk. Panują tutaj 30-stopniowe mrozy, połączone z zamieciami. Niedawno poczta zapadła w śniegi i służba, konwojująca pocztę, zmarła. W Syzranu śnieg zasypał trzy pociągi. Komunikacja telegraficzna miejscami przerywana. Na kolei ekaterynieńskiej telegraf zniszczony przez burzę na przestrzeni 46 wiorst.

Syzań. Pociąg kolei samarsko-złotoustowskiej, idący od Moskwy, został zasypany śniegiem na 40 wiorście od miasta i stoi już tam drugą dobę.

Wybuch bomby.

Petersburg. Pet. aj. tel. Wczoraj o godzinie wpół do 11 nastąpiła eksplozja w miejskim Towarzystwie kredytowym, przyczem gmach stanął w płomieniach. Są ofiary w ludziach. Bliższych szczegółów brak.

Wybuch gazu.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) Wybuch w miejskim Towarzystwie kredytowym powstał skutkiem nieostrości przy naprawie przewodów gazowych w piwnicach. Sklepienie piwniczne jako też część klatki schodowej uległy zniszczeniu. Gruzy zasypały robotników oprócz tego trzy osoby odniosły rany. Wydobywanie zasypanych natrafia na trudności z powodu uszkodzenia sklepienia. Obawiają się jeszcze dalszych zapadnięć się muru.

Zamordowanie dyrektora Banku.

Lubeka 15 stycznia. Ernest Stiller, dyrektor tutejszego banku handlowego, został zamordowany wystrzałem z rewolweru na ulicy przez panią *Schulz*, dawną dołączaczką jego chorej żony. 38 letnia kobieta była, zdaje się — obłąkaną i równie celnym drugim strzałem, pozba-
wiła się życia.

Gurgula

piersiowe cukierki z babką zaostrzona, bardzo skuteczne przeciw kaszlowi, chrypce, flegmie — Pakiet 20 halerzy do nabycia w aptekach.

Trzęsienie ziemi na Jamajce.
Nowy Jork. „Associated Press“ donosi: Miasto Kingston na Jamajce zostało zniszczone przez trzęsienie ziemi. Połączenia kablowe przerwane. Wiele ofiar w ludziach.

Nowy Jork. Według dalszych wiadomości, nadeszłych z St. Thomas na Jamajce, nie potwierdzają się doniesienia o katastrofie trzęsienia ziemi w tych rozmiarach, jak to zrazu doniesiono. Kilka budynków, w tem ratusz w mieście Kingston, uległo zniszczeniu, wiele zaś innych doznało uszkodzeń. Straty w ludziach nie przenoszą 100 osób, natomiast kilkaset osób jest rannych. Pożar przed południem nie był jeszcze ugaszony, lecz spodziewano się, że do wieczora będzie umiejscowiony. W północnej części wyspy trzęsienie nie wyrządziło szkody.

Ciągnięcie losów.

Belgrad. Przy wczorajszym ciągnięciu losów 20% serbskich główna wygrana 80.000 franków padła na serję 2.575 Nr. 4, a główna wygrana serbskich losów tytoniowych we wysokości 100.000 fr. na serję 5.814 Nr. 31.

Rzeź Greków.

Saloniki. Banda Bułgarów, mszcząc się za tylkrotne napaści na rodaków swoich przez bandy greckie w Macedonii, dokonała strasznej rzezi we wsi macedońskiej Cleponsna, zamieszkałej przez Greków. Podpaliwszy wieś w kilku miejscach, Bułgarowie mordowali strzałami z rewolwerów i karabinów uciekających Greków bez względu na wiek i płeć. Wymordowano takim sposobem całą ludność wioski, złożoną z 280 osób. Władze tureckie nie uczyniły nic dla przeszkodzenia rzezi, aczkolwiek wiedziały o przygotowywanym napadzie.

W Maroko.

Tanger. Zaprzeczają pogłosce o uwięzieniu Ben Manzura. Otrzymał on przebaczenie. Wojska sułtana znajdują się jeszcze w Zinat. Ludziom Rajzulego zabrano 100 sztuk bydła i sprzedano je w Tangerze.

Dowódca wojsk sułtana Ben Ghasi, w piśmie wystosowanem do zastępców rycarstw ponownie radzi, by podczas trwania operacji wojskowych nie opuszczali Tangeru, a szczególnie nie udawali się do Zinat.

Madryt. Krąży pogłoska, że rządy francuski i hiszpański dają sułtanowi marokańskiemu zaliczkę na reorganizację policji.

Budżet japoński.

Tokio. Ogłoszony obecnie budżet japoński nie wykazuje deficytu. Na koleje, telegrafy i telefony projektowaną jest pożyczka 36.000.000 yenów. Natomiast z funduszu wojennego zostanie kasie państwa zwróconych 100 milionów yenów.

Wypadek w kopalni.

Paryż. W kopalniach węgla w Labernade, w pobliżu miasta Allais zginęło dwóch robotników skutkiem zawalenia się chodnika.

Gabinet hiszpański.

Madryt. W kołach politycznych uważają za położenie gabinetu za niepewne. Przez cały dzień wczorajszy pilnowała straż gmachu sprawiedliwości.

NADESLANE.

Pigulki i fluid „Elsa“ w całej Austrii dozwolone. Jak się dowiadujemy, wszystkie władze otrzymały zawiadomienie z ek. Ministerium spraw wewn., że sprzedaż znanych preparatów Fillera wonnej fluid z esencji roślinnych z marką „Elsa“ i Fellerera przewyższające pigułki rumbarbarowe z marką „Elsa“ wyrabiane przez aptekarza Eugeniusza V. Fellerera w Stubicy (Kroacja) zostało dozwolone w całej Austrii.

Rozkład jazdy na kolejach
Odjazd z Krakowa:

w kierunku

Do Podwoleczysk

Pociąg pospieszny o godzinie 6:43 rano.

„osobowy	o	8:10	„
„	„	11:00	przedpoł.
„	„	9:00	w nocy.
„	„	10:55	„

Do Lwowa

„pospieszny	„	2:40	popołud.
„	„	8:38	w nocy.

Do Zakopanego

„osobowy	„	9:02	rano.
„	„	10:30	„
„	„	3:00	popołud.
„	„	11:52	w nocy.

Do Wieliczki

„	„	8:30	rano.
„mieszany	„	1:30	popołud.
„	„	7:40	wieczor.
„osobowy	„	9:00	w nocy.

Do Kołomyż

„	„	8:30	rano.
„	„	1:45	popołud.
„	„	8:05	w nocy.

Gospodarstwo handel i przemysł.

KURSA WIEDENSKIE.

Wiedeń, dnia 14. I. 1907.

	k. h.		k. h.
Akc. austr. Zakł. kred.	690 25	Tureckie tytoniow.	433 50
Węg. Zakł. kred.	938 50	Gal. karp. Tow. naft.	613 —
Anglobanku	318 25	Renta majowa	99 30
Unionbanku	587 —	Austr. renta kor.	99 35
Länderbanku	470 25	Węg. „ „	96 30
Bankvereinu	563 50	56l. Listy t. kr. ziem	98 15
Bodenkredit	1087 —	4 pr. „ Banku h.	97 50
Gal. Banku hipot.	575 —	4 1/2% „ „	100 95
Kolei państw.	685 —	5% „ „	110 50
„ połudn.	178 25	4% „ „ kraj.	98 35
„ Elbe hal	461 —	4 1/2% „ „	102 —
„ Północnej	5660 —	4% Gal. Obl. prop.	99 90
„ Czerniow.	580 —	4% Gal. pożycz. k. z 1893	98 10
Alpiny	626 25	4% Poż. m. Lwowa	96 25
Rima Muranyi	573 —	Losy tureckie	168 25
Prask. Tow. żelaz.	2673 —	Marki	117 65
Fabryka broni	575 50	Ruble	2 53
		Rosyjskie pap.	85 25

CENY TARGOWE z d.15. Stycznia 1906 r.

	za 100 klg.	od 16:30 do 17:20
Pszenica biała	16:30	16:70
„ czerwona i żółta.	15:90	16:30
„ węgierska	12:00	13:80
Żyto krajowe	13:80	14:30
„ węgierskie	13:30	14:—
Jęczmień na krupy	14:30	14:80
„ browarny	—	—
„ na paszę	15:70	16:70
Owies z opłatą akcyzową	—	—
Proso	28:—	32:—
Jagły	14:—	15:—
Tatarka	12:50	12:90
Kukurydza	18:50	28:—
Groch	19:—	28:50
Fasola	13:50	14:50
Wyka	30:50	31:50
Rzepak zimowy	110:—	136:—
Koniczyna nasienna czerwona	70:—	92:—
„ „ biała	48:—	56:—
Tymotka	—	—
Esparsetta	40:—	68:—
Soczewica	4:—	5:—
Słoma	4:20	5:80
Siano	6:40	7:60
Koniczyna pastewna	5:—	6:—
Ziemniaki	—	—
Jaja	1 kg. 2:20	2:60
Masło	1 hl. —	200:—
Spirytus na 95° Tralesa	—	160:—
Okowita „ 75° „	—	—

CENNIK

Izby handl. i przem. w Krakowie.

Kraków dnia 14 stycznia r. 1907

	Placą	żądają w koronach
Ruble papierowe	252 25	253 25
Marki niemieckie	117 35	117 85
Franki papierowe	95 40	95 90
20-to frankówki w zlocie	19 08	19 16
4% Listy zast. prem. Banku hip.	110 —	111 —
4 1/2% Listy zast. Banku hip.	100 50	101 50
5% Listy zast. Banku hip.	97 25	98 25
4 1/2% Listy zast. Banku kraj.	101 50	102 50
4% Listy zast. Banku kraj.	98 —	98 80
1% Listy zast. gal. Tow. kred. z nieok.	98 25	99 25
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z 41-let.	98 25	99 25
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z 56-let.	98 —	98 80
4% Galicyjskie obligacje prop.	99 50	100 50
4% Pożyczka krajowa z r. 1893	97 75	98 75
4% Pożyczka m. Lwowa	95 75	96 75
4% Pożyczka m. Lwowa	—	57
5% Obligacje kom. Banku kraj.	100 75	101 75
4% Obligacje kom. Banku kraj.	97 25	98 25
4 1/2% Obligacje kolejowe	90 —	95 —
Losy miasta Krakowa	575 —	595 —
Akcy Banku hipotecz. „	—	—
Akcy Banku kred. we Lwowie	—	—
Akcy Banku gal. dla h. i p. w Krakowie	—	—
Akcy kolei Karola Ludwika	—	—
Akcy kolei Lwów-Czerniowiec-Jansy	580 —	582 —
4,2% wspóln. renta papierowa	99 20	99 70
4,2% wspóln. renta srebrna	99 20	99 70
4% renta koron. austriacka	99 25	99 75
4% renta koron. węgierska	96 20	96 70
4% renta austr. w zlocie	117 25	117 75
4% renta węgierska w zlocie	114 60	115 —

Bywa

w chorobach płucnych, nieżytach, silnym kaszlu, zółtach, influenzy

przez licznych profesorów i lekarzy co dzień zapisywana.

Sirolina

podnieca apetyt i sprawia, że przybywa ciała, usuwa kaszel, wydzielnia, sprawia, że pęty nosne znikają.

Ponieważ są liche naśladowstwa, przeto prosimy żądać zawsze w oryginalnem opakowaniu „Roche“.

„Roche“

Dość można na zarządzenie lekarza w aptekach po 4 K. za flaszkę.

F. Hoffmann-La Roche & Co.
Bazylea (Szwajcarya).

ORACYE

przemowy polepszania przy uroczystościach weselnych, zaręczynowych, narodowych, imieninach i innych okazjach. — Przewodnik do pisania listów miłosnych. — Kuplety i Monologi. — Zbiór najużywanych pieśni polskich. — Zebrał i włożył STANISŁAW TOMASZEWSKI w Bydgoszczy. — Powyższa książka w Prusach zakazana i wydawca na wzięcie skazany. Kto nadeśle 1 korony w znaczkach, otrzyma „ORACYE“ franco. — Adres: P. Zygmunt Tomaszewski, Kraków, ul. św. Krzyża Nr 7.

P. T.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić, że począwszy od dnia 10 stycznia 1907

nie posiadam

nadal handlu przy ulicy Grodzkiej 1. 2 w Krakowie i takowego więcej **nie prowadzę.**

Dziękując przy tej sposobności za dotychczasowe poparcie i zaufanie nadmieniam, że o **ponownym otwarciu handlu w Krakowie** w swoim czasie zawiadomię.

Z pełnem uszanowaniem

Stefan Porebski.

OSTRZEGAM

każdego ktokolwiekby potrzebował palta i ubrania, ażeby się nie dał uwieść na oko elegancko wyglądającym na wystawach magazynów wiedeńskich ubraniem gotowym, które ani krojem ani odrobieniem nie mogą się równać zwykłym, onem ubraniami z mojej pracowni; w cenie różnicy niema. A zatem

Laskawi Panowie!

zamawiajcie palta i ubrania u **ZYGMUNTA CHILI, krawca w Krakowie ul. Wielopole 1, 3. obok głównej poczty.** Wypożycza się fraki i angiezy. — Wszelkie zamówienia na prowincję uskutecznią się możliwie jak najprędzej.

Utrzymanie zdrow. żołądka

spoczywa głównie w utrzymaniu, poprawieniu, regulowaniu oraz usuwaniu uciążliwego zatwardzenia stolca. W tym celu używać należy najwłaściwszego znanego środka, **Balsamu żołądkowego dra Rose**, który wszelkie następstwa nieregularności, zaziębień, zatwardzeń, jak n. p. palenie w pierśsiach, wzdęcia, nadmierne tworzenie się kwasów, kurcze, uśmierz i usuwa. Brodek ten sporządzony jest z wybieranych najlepszych ziół leczniczych, wzmacniających ap. tyt. trawienie i lekko rozwalniający, że do pielęgnacji właściwej żołądka z najlepszym skutkiem służyć może

Ostrzeżenie! Wszelkie części opakowania noszą, prawie deponowaną markę ochronną. Skład główny: Apteka

B. FRAGNER'A c. k. Dostawca Dworu „pod Czarnym Orłem“ PRAGA Mała Strona 203, róg ulicy Neruda. 2054 1 15

WYSYŁKA CODZIENNIE.

Pocztą za nadesłaniem kor. 1.50 mała flaszka, kor. 2.80 duża flaszka, kor. 4.70 — 2 wielkie fl. kor. 8 — 4 wielkie fl., kor. 22 — 14 wielkich fl. do wszystkich stacyi monarchji austro-węgierskich franco. Składy w aptekach Austro-Węgler. W Krakowie w znacz. aptekach w cenie 1 wielka fl. 2 k., mała 1 k.

W celu matrymonialnym

pragnie nawiązać znajomość z paną inteligentną, miłej powierzchowności, gospodarną, **urzędnik państwowy, katolik**, li zacy lat 35, z poborami 4300, posiadający nadto uboczny dochód z bardzo dobrze rentującego się przedsiębiorstwa, do którego potrzebuje jednak pewnej gotówki, celem uskutecznienia familijnych spłat. Wprawdzie w sferze inteligentnej jest to nieprzyjęty sposób szukania tą drogą towarzyski życie, ale przyczyną tego jest brak znajomości. Anonimy bez odpowiedzi. Za dyskrecję zaręcza się słowem honoru uczciwego człowieka. Zgłoszenia do 24 stycznia pod adresem „Zaufanie“ 48 poste restante Kraków za okazanie kwitu ins. [67]

Proszę żądać gratis i franco mego bogato ilustrowanego polskiego cennika z przeszło 1000 odbitkami zegarków, wyrobów srebrnych i złotych. **HANNS KONRAD** pierwsza Fabryka zegarków w Bruksel Nr. 948 (Czechy).

Prawdziwy nikłowy kotw. remont. wraz z łańcuszk. K. 4. —, 3 zegarki K. 11.50. Tenże z podwójną kopertą K. 6.80. Nikłowy budzik K. 2.90, 3 sztuki 8.—, w noc z świecą tarczą K. 3.30, 3 sztuki K. 9.—. Nie ma ryzyka! Dowolna wymiana, lub zwrot pieniędzy

Nowa introligatornia **Łukasza Kruczkowskiego** KRAKÓW, ul. Długa L. 5,

poleca swój zakład, w którym wykonuje wszelkie roboty tak introligatorskie jak i galanteryjne punktualnie, gustownie i po cenach umiarkowanych.

Wina węgierskie przeważnie z własnych winnic, więc z pierwszej ręki, doskonałe, czyste, **Wina francuskie** białe i czerwone, wyborowe, **Madeyra i Malaga** odleżale z najlepszych źródeł sprowadzane, oraz likiery zagraniczne w magazynie 2327 0 **JULIUSZA GROSSEGO** w Krakowie Rynek .gl. 84.

Dla Pań!

Opaski i wkładki menstruacyjne różnych systemów, pasy brzuszne, kompletne wyprawy dla położnic (sprzedaż wyłączna). Wysyłki na prowincję odwrotnie. Skład Apteczny mag. farm.

J. Klemensiewiczowej w Krakowie, Karmelicka Nr. 15.

Clagnienie

Główna wygrana

jutro 17 stycznia

koron 10.000 koron

Wielka 50 halerzowa Loterya. Los 50 hal.

Do nabycia w domach bankowych w Krakowie u: **Kurnatowski i Sp., Br. Eibenschütz, Karol Gottlieb, I. Grajower, A. Holzer, M. Düntsch.**

Obrazy olejne i rodzajowe

po cenach bardzo niskich. — **E. LEICHT**, Kraków ulica Pijarska, przy bramie Floryańskiej, poleca wielki wybór ram własnego wyrobu. — Najstarsza firma w tym zawodzie założona w 1866.

Lecznice **Dr. Brehmera.** Pierwszorzędny zakład Główny oddział po cenach umiarkowanych, poszczególny dla mniej zamożnych. **Zimowa kuracja dla chorych na tbc.** Ordyn. Dr. v. Hahn Prospekty gratis w zarządzie. **Görbersdorf.** Stacja kolejowa Friedland. Okręg Wrocław.

JEDYNA W KRAJU **FABRYKA PASÓW** maszynowych **Ignacego Wurma** w Krakowie, ul. Kanonicza 1. 14

Paczki i Chrust codziennie świeży poleca

ADAM PIASECKI ul. Floryańska 2, Hotel Drezdeński, Kraków, ul. Długa 10.

Broszury agitacyjne na czasie:

1. Ludowy, ich historia, zasady i dążności.
  2. Polskie Centrum Ludowe, historia, zasady i dążności.
- Obie broszury, obejmujące każda po 2 i pół arkusza druku, kosztują pojedynczo po 25 halerzy. Dla masowego rozszerzania: sztuk 18 (po 9) . . . 3 kor. 50 hal. „ 50 (po 25) . . . 6 koron. „ 100 (po 50) . . . 10 „ Zamawiać w Administ. „Głosu Narodu“ w Kraków.

Spiewnik dla ludu

St. Tomaszewskiego z Bydgoszczy skonfiskowany przez pruska prokuratorie, (a wydawca skazany na trzy miesiące więzienia) ma do nabycia **Zygmunt Tomaszewski** Kraków, ul. św. Krzyża 7. po cenę 1 kor. (80 fen.) Zamiejscowi zechcą przesłać na leżytość w znaczkach poczt. bez dołączenia portorjów, a otrzymają spiewnik odwrotną pocztą franko

Pierwszy i największy w kraju **SKŁAD MASZYN** do szycia i haftu wyrobów trykotowych i maszyn do pisania który nie posługuje się agentami.

Józef Iwanicki, mechanik i specjalista. LWÓW, Hotel Żorża. **Uwaga.** Nadmieniam że firma moja niema nic wspólnego z firmą J. Pawłowski w Krakowie ani też żadnych filii tamże nie posiadamy.

Ułatwioną metodą Berlitz udziela słuch. II r. U. J. lekcyi zbiorowych jęz. niemieckiego za 5 złr. mies. Zgłoszenia Szewska 22 I p. od 2—3. [45]

Masło deserowe

pierwszej jakości, formowane w cegielki 1/4 kgl. — 5 kgl. paczka pocztowa franko 13 kor. 25 hal. wysyła: [66] **Mleczarnia Kędziora, Boreczin.**

Sklep korzenny z trafiką i wyszynkiem, z powodu stosunków familijnych jest zaraz do odstąpienia chrześcijaninowi. Wadomość pod l. 7 do Adm. Gł. Narodu. (55)

Majątek ziemski

do sprzedania przy Krakowie o 7 kilom. oddalony. Wiadomość u Wgo Pana Marceliego Popieleckiego urzędnika przy Kasie oszczędności miejskiej. Pośrednictwo wykluczone. [50]

FOLWARKU

poszukuję do wydzierżawienia zaraz, od 25—40 morgów dobrej ziemi. Zgłoszenia pod **J. Ch.** 56 3 **Stółwina Brzozowiec.**

Do odstąpienia

zaraz para dużych koni wojskowych już 4 lata wysłużonych. Zgłoszenia i od adresem J. Włazner, Grodkowice poczta Brzezina. [65]

Kredyt osobisty dla Urzędników, Oficerów, Nauczycieli etc.

Samoistne Stowarzysz. Oszczędności i Zaliczkowe Związku Urzędników udzielają na przystępnych warunkach także na długotermiowe spłaty pożyczek osobistych. Agencja wykluczeni. — Adresów Towarzystw udziela się bezpłatnie Zentrallleitung des Beamten Vereines, Wien, Wipplingerstrasse 25. 2223 52.

Pokój kawalerski

(osobny) z kawą rano, od 20 bm. poszukiwany. Oferty z podaniem ceny tyg. pod lit. **B. Z.** do Administracji Głosu Narodu.

W **6 DNIACH** do **AMERYKI.**

Przeprawa pasażerów do **KANADY i ARGENTYNY.**

Żądać pouczenia.

Korespondentka wystarczy 2112 104

Falck & Comp.

HAMBURG, RABOISEN 30 g. n.

Korespondencya we wszystkich językach.